

СХВАЛЕНО

Протоколом педагогічної
ради від 25.08.2021 року N 01

ЗАТВЕРДЖЕНО

Директор КНІСМНЗ «ДМШ N 11»
Л.В.ВОЛІКОВА

Наказ від 27.08.2021р. N 39/ОД

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА

комунального початкового спеціалізованого
мистецького навчального закладу «Дитяча музична школа N 11»

Інструментальні класи

(фортепіано, скрипка, гітара, баян, акордеон, домра, балалайка,
цимбали, сопілка, флейта, кларнет, саксофон, ксилофон, труба,
синтезатор, електрогітара, барабани)

Рівень мистецької освіти – початкова мистецька освіта

Підрівень – елементарний

Спрямування освітніх програм – початкове професійне

1. Загальні положення

1.1. **Освітня програма з музичного мистецтва елементарного підрівня** (далі - Освітня програма) комунального початкового спеціалізованого мистецького навчального закладу «Дитяча школа мистецтв № 11» (далі-Школа) інструментальні класи є документом, який визначає загальний нормативний зміст, основні засади й підходи до організації освітнього процесу, мету навчання, перелік освітніх компонентів (навчальних дисциплін та контрольних заходів), їх логічну послідовність та обсяг навчального навантаження, що забезпечує набуття учнями обов'язкових результатів навчання (компетентностей) з музичного мистецтва.

1.2. Зміст початкової мистецької освіти елементарного підрівня визначений цією Освітньою програмою, є мінімально необхідним для набуття компетентностей елементарного підрівня початкової мистецької освіти професійного мистецького спрямування. Освітня програма окреслює рекомендовані підходи до планування й організації єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання та сформованих компетентностей, визначених Державним стандартом освіти.

1.3. Освітня програма визначає види навчальних занять, форми та засоби поточного і підсумкового контролю та рекомендації щодо їх проведення, а також загальні підходи до оцінювання рівня досягнення учнями обов'язкових результатів навчання.

1.4. Освітня програма розроблена з урахуванням особливостей соціально-економічного розвитку територіальної громади міста Харкова, інтересів учнів, батьків, потреб родин, запитів закладів освіти, передбачає освітні компоненти для вільного вибору здобувачів мистецької освіти.

1.5. **Мета Освітньої програми** — раннє виявлення та розвиток індивідуальних здібностей здобувачів освіти, створення умов для їх активної творчості, формування ціннісних орієнтацій у сфері мистецтва загалом та музичному зокрема, підготовка учнів до подальшого продовження навчання на базовому (середньому) підрівні. Мета - це всебічний художньо-естетичний розвиток особистості дитини, її талантів, здібностей в обраному виді мистецтва, формування ключових, мистецьких предметних навичок, необхідних для художньо-творчого самовираження в особистому та суспільному житті.

1.6. Освітня програма побудована на **принципах**:

1.6.1. узгодження цілей і змісту очікуваних результатів;

1.6.2. доступності та практичної спрямованості змісту навчання;

1.6.3. перспективності навчання;

1.6.4. послідовності опанування змісту й достатності обсягу навчання та освітніх компонентів для набуття учнями нормативних результатів навчання; надання можливості адаптації до індивідуальних особливостей музичних даних дитини, потреб та її інтересів.

1.7. **Завдання Освітньої програми**:

1.7.1. формування та розвиток абстрактного та образного мислення, естетичного смаку, вміння сприймати музику як частину видів мистецтв;

1.7.2. опанування техніки виконання (відтворення) музичних творів шляхом гри на музичних інструментах, вільне володіння основними засобами музичної виразності та набуття навичок артистизму в процесі навчання та концертно-конкурсної діяльності;

1.7.3. формування бази та розвиток свідомого володіння навичками емоційного та художньо-образного виконання творів для успішного музикування після завершення навчання;

1.7.4. набуття навичок гармонійного спілкування у творчому середовищі учнівського колективу, навичок роботи в команді, колективному музикуванні;

1.7.5. допомога дітям у формуванні мотивації щодо самостійного навчання, творчого розвитку шляхом слухання класичної музики та виконання музичних творів;

1.7.6. формування необхідних компетентностей (знань, умінь, навичок, розуміння, ставлення), що забезпечують можливість продовжувати навчання за освітньою програмою в інструментальних класах наступного **базового (середнього) підрівня** загально-мистецького або початкового професійного спрямування;

1.7.7. фізичний та психологічний релакс, плекання навичок самопізнання, самовиховання, саморозвитку, підвищення самооцінки та почуття самодостатності особистості.

1.8. Освітня програма розроблена на виконання:

- Концепції сучасної мистецької школи, затверджена наказом Міністерства культури України від 20.12.2017 № 1433
- Закону України «Про культуру» (зі змінами від 04.12.2022)
- Закону України «Про освіту» (від 05.09.2017)
- Закону України «Про позашкільну освіту» (редакція від 22.05.2021)
- «Положення про мистецьку школу» (від 09.09.2018, наказ МКУ від 09.08.2018 № 686)
- Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року (схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14.12.2016 № 988-р);
- Державного стандарту початкової освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 № 87 (постанова від 24.07.2019 № 688)
- Державного стандарту базової освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 № 898
- Мистецькі школи: доступне освітнє середовище (посібник електронний)
- Методичні рекомендації щодо створення освітніх програм затверджені наказом МКІП України від 16.07.2018 року № 633
- Наказ Міністерства культури України від 13.03.2019 року № 192 «Про затвердження примірних штатних нормативів мистецьких шкіл
- Типова освітня програма елементарного підрівня початкової мистецької освіти з музичного мистецтва, інструментальні класи (фортепіано, скрипка, флейта, кларнет, саксофон, ксилофон, труба, сопілка, синтезатор, гітара, домра, балалайка, баян, акордеон, цимбали, ударні (барабани), електрогітара,

- «Нормативи матеріально-технічного забезпечення мистецьких шкіл», наказ Міністерства культури України від 19.06.2014 № 475 (зі змінами).

2. Нормативний строк навчання за Освітньою програмою «елементарного підрівня»

2.1. Нормативний строк становить 4 роки для учнів, які розпочали навчання у 6-7 років (перший клас початкової загальноосвітньої школи). Діти, яким на 1 вересня поточного навчального року не виповнилося шести років, можуть розпочати здобуття початкової мистецької освіти цього ж навчального року за заявою батьків (інших законних представників). Тривалість опанування Освітньої програми визначається індивідуальним темпом набуття відповідних компетентностей (результатів навчання), передбачених програмою, та може скорочуватись для здобувачів старшого віку.

Діти з особливими освітніми потребами розпочинають здобуття початкової музично-інструментальної освіти елементарного підрівня з будь-якого віку. Тривалість опанування Освітньої програми учнями з числа осіб з особливими освітніми потребами визначається індивідуальним темпом набуття відповідних компетентностей і може бути збільшеною.

2.2. Вимоги до вступу: відтворити голосом будь-яку пісню; інтонаційно відтворити задані екзаменатором прості мелодії; запам'ятати та повторити за викладачем прості ритмічні малюнки; виразно та чітко, розповісти знайомий вірш, якщо знадобиться – відповісти на додаткові питання про зміст виконаного твору.

2.3. Загальний обсяг навчального навантаження на одного учня протягом 4 років навчання за Освітньою програмою елементарного підрівня становить **840** годин, в середньому 35 навчальних тижнів на рік.

Період навчання за ОП «елементарного підрівня» (ЕП)	Кількість навчальних годин на тиждень на одного учня	Кількість навчальних тижнів на рік на одного учня	Загальна кількість навчальних годин на одного учня
1 рік навчання ЕП	5	35	175
2 рік навчання ЕП	5	35	175
3 рік навчання ЕП	7	35	245
4 рік навчання ЕП	7	35	245
Загальний обсяг навчальних годин на 1 учня на весь строк за Освітньою програмою (4 роки) за стандартом.			840

3. Форми організації освітнього процесу

3.1. Основними формами організації освітнього процесу є урок – індивідуальний або груповий, також екскурсії, перегляд вистав, виставок, відвідування концертів, у тому числі видатних виконавців, квести, які викладач організує у межах уроку або в позаурочний час.

3.2. Форми організації освітнього процесу можуть бути уточнені та розширені у змісті окремих навчальних дисциплін (предметів) за умови виконання програмних вимог стандарту початкової мистецької освіти (Типової освітньої програми) протягом навчального року. Вибір форм і методів навчання викладач визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих навчальних дисциплін (предметів).

4. Види навчальних занять

4.1. Навчальні заняття проходять як індивідуальні заняття, групові заняття, в тому числі Колективні музикування.

5. Форми здобуття початкової мистецької освіти

5.1. Очна, дистанційна, змішана (з елементами очної та дистанційної форми навчання). Можлива також форма екстернат за наявності умов виконання освітньої програми, навчальної програми к повному обсязі.

6. Наповнюваність груп

6.1. Наповнюваність груп для досягнення результатів навчання, передбаченого навчальними програмами.

6.2. Кількісний склад кожної групи здобувачів освіти для проведення групових занять становить:

«Музична грамота та практичне музикування», від 8 до 12 осіб

«Бесіди про мистецтво» - в середньому від 6 до 12 осіб.

«Бесіди про мистецтво» є загальною інтегрованою дисципліною і поділ на групи для її вивчення може відбуватися без урахування спеціальності учнів.

«Інструментальний ансамбль (оркестр)» - складає від 4 до 8 осіб;

«Ансамбль малої форми» - від 2 до 5 осіб;

«Ритміка» - у середньому від 2 до 10 осіб;

«Хор» - в середньому від 8 до 12 осіб,

6.3. У разі неможливості сформувати групу у зв'язку з недостатністю або перевищенням відносно зазначених нормативів контингенту учнів, допускається відхилення від наповненості груп (або зменшення, або збільшення) не більше як на 20 відсотків, окрім груп з навчальної дисципліни «Музична грамота та практичне музикування».

6.4. У разі значного перевищення контингенту понад 20 відсотків, поділ на групи загальної кількості учнів відповідного року навчання здійснюється відповідно до менших значень.

7. Контроль і оцінювання навчальних досягнень учнів

7.1. Контроль і оцінювання навчальних досягнень учнів здійснюються на основі систематичного відстеження їхнього індивідуального розвитку у процесі навчання. Мета контролю⁵ спрямована на пошук ефективних

шляхів досягнення навчальних результатів у навчанні кожної дитини.

7.2. Визначення особистих досягнень учня шкільного віку не передбачає порівняння із досягненнями інших дітей, виставлення оцінок у балах учням шкільного віку на першому році навчання не передбачено, статистичний облік з боку адміністрації не проводиться.

7.3. Упродовж навчання на елементарному підрівні початкової мистецької освіти учні опановують навички самоконтролю, само рефлексії і само оцінювання, що сприяє вихованню відповідальності, розвитку інтересів, своєчасно допомагає виправити прогалини у знаннях та вміннях.

7.4. Навчальні досягнення першого та другого років навчання підлягають вербальному оцінюванню (усно), на третьому і четвертому роках навчання – як вербальному, так і бальному оцінюванню. Оцінювання здобувачів на завершальному році опанування освітньої програми елементарного підрівня передбачає зіставлення навчальних досягнень учнів з конкретними очікуваними результатами навчання, визначеними освітньою програмою.

7.5. Оцінювання здобувачів початкової мистецької освіти на елементарному підрівні здійснюється з метою моніторингу якості освітньої діяльності і ефективності роботи викладачів.

7.6. З метою безперервного відстеження результатів початкової освіти, їх прогнозування та коригування можуть проводитися моніторингові дослідження навчальних досягнень на шкільному рівні. Аналіз результатів моніторингу дає можливість відстежувати стан реалізації цілей початкової мистецької освіти та вчасно приймати необхідні педагогічні рішення.

7.7. Оцінювання навчальних досягнень здійснюється не за одиничні завдання, а за опанування дисципліни в цілому. Досягнення учня оцінюються відносно рівня очікувань, вимог, а не за результатами порівняння з іншими учнями навчального процесу.

7.8. Для оцінювання рівня навчальних досягнень учнів застосовуються форми поточного та підсумкового контролю.

Поточний контроль відбувається протягом навчального року за підсумками роботи під час навчальних занять у формі опитувань або прослуховувань. Поточний контроль здійснюється з метою оперативного моніторингу результативності навчання та коригування педагогічних прийомів і методів викладача.

Підсумковий контроль здійснюється наприкінці поточного навчального року у формі річного *комплексного контрольного заходу*, який включає результати навчання за всіма *компонентами*, передбаченими Освітньою програмою елементарного підрівня та в межах обов'язкових результатів вивчення навчальних дисциплін за відповідними програмами.

7.9. По завершенню 4 року навчання проводиться підсумковий контрольний захід, у формі іспиту, або іспиту-співбесіди з виконанням творчих завдань.

У формі іспиту – дисципліна «музичний інструмент» у формі комплексного іспиту-співбесіди з виконанням творчих завдань – дисципліна «Музична грамота та практичне музикування», дисципліна

«Бесіди про мистецтво».

7.10. За результатами підсумкового контролю на 4 році навчання у разі відповідного рівня володіння навичкам та вміннями, передбачених Освітньою програмою, учню видається свідоцтво про початкову мистецьку освіту елементарного підрівня.

Учні, які у повному обсязі виконали вимоги до результатів, визначених Освітньою програмою, можуть бути рекомендованими до навчання на наступному підрівні.

7.11. Для оцінювання міри досягнення учнями результатів навчання елементарного підрівня початкової мистецької освіти застосовується:

вербальне оцінювання, яке передбачає діагностику досягнутих результатів та надання вербальної - усної та письмової характеристики;

бальне оцінювання, яке передбачає виставлення балів (оцінок) у цифровому (числовому) виразі.

До учнів першого та другого року навчання бальне оцінювання не застосовується.

7.12. Бальне оцінювання передбачає поділ досягнутих результатів на 4 рівня: початковий (1- 3бали), середній (4- 6 бали), достатній (7-9 балів), високий (10-12 балів)

8. Обов'язкові засоби, навчальне обладнання та інші ресурси, які необхідні для забезпечення навчальних результатів здобувачів за Освітньою програмою:

8.1. Засоби, навчальне обладнання, ресурси:

- музичні інструменти (фортепіано, рояль, електропіаніно, синтезатор, скрипка, флейта, блок/флейта, сопілка, саксофон, кларнет, гітара, ударні інструменти (ксилофон, барабани), електрогітара, домра, цимбали, акордеон, баян);
- нотний матеріал, аудіо та відеотехніка, фонотека,;
- аудиторії для музично-теоретичних дисциплін;
- ноутбуки, комп'ютери, планшети, смартфони;
- концертна зала, обладнання для звукових та відео рядів, звукові колонки, мікшерський пульт, посилювачі звуку, шнурові мікрофони, радіо мікрофони, для репетицій та виступів.

9. Результати навчання здобувачів та цілі (спрямованість) навчання

9.1. Результат навчання – це письмове формулювання того, що, як очікується, повинен бути здатним виконувати успішний учень по закінченні Освітньої програми, дисципліни. Результати навчання сфокусовані на очікуваних досягненнях учнів. Результати навчання сфокусовані на тому, що повинні продемонструвати учні - знає, розуміє, здатен зробити, після завершення навчання.

9.2. Результати навчання відображаються у формуванні основних (ключових) компетентностей учнів. Освітня програма з музичного мистецтва формує 6 таких основних мистецьких компетентностей :

ІНСТРУМЕНТАЛЬНІ КЛАСИ

Види компетентності	Зміст (цілі) навчання	Очікувані результати навчання
1. Загальна інтегрована компетентність	1.Самостійне опановування нескладного навчального матеріалу. 2.Само оцінювання та самостійний пошук інформації. 3.Здатність продовжити навчання за фахом за Освітньою програмою базового підрівня загально-мистецького, або початкового професійного спрямування; або початкового професійного спрямування, або за іншою спеціалізацією.	Самостійно виконує навчальні завдання, розбирає програмні музичні твори. Оцінює результати своєї навчальної діяльності. Уважно дослухається до зауважень, сприймає їх розумно. Може самостійно підібрати твір для вивчення. Готовий перейти на за Освітньою програмою на базовий підрівень початкової мистецької освіти за фахом, або на базовий рівень початкового професійного спрямування, або за освітніми програмами споріднених мистецтв (дисциплін).
2.Загальна мистецька компетентність	Спрямована на придбання знань, володіння базовими поняттями видів, жанрів, категорій мистецтв: естетики, етики, етикету. Розвиток навичок аристократизму, артистизму, альтруїзму, абстрактному мисленню.	Демонструє розуміння поняття Мистецтво, основних його категорій. Має своє ставлення до творів мистецтв в його різновидах. Має уявлення та розуміє особливості творі класичного, народного, сучасного мистецтва. Готовий перейти на базовий підрівень початкової мистецької освіти за фахом, загально-мистецького спрямування, або на базовий рівень початкового професійного спрямування, або за освітніми програмами споріднених мистецтв (дисциплін).

3.Мистецько-практична компетентність в музичному мистецтві	Знання видів та жанрів музичного мистецтва, народного музичного мистецтва. Здатність до відтворення (письмово) нотної графіки, елементів музичної мови (усно та письмово). Набуття навичок аналізувати синтаксис та форму музичних творів. Володіння та використання у практичній роботі елементів музичної мови. Навички на початковому рівні імпровізації та композиції.	Називає види та жанри музичного мистецтва, народного музичного мистецтва. Володіє нотною грамотою, знає елементи музичної мови. Виконує гами (мажор, паралельний мінор) до 3-х дієзних та 3-х бемольних знаків. Володіє різновидами мінору. Має уявлення про кварто-квінтове коло, може відтворити прості розміри, прочитати з листа прості ритмічні формули, знає всі прості інтервали, тонічні тризвуки з обертанням, основні функції простих ладів. Розрізняє види динаміки, темпів, їх позначення. Демонструє знання компонентів музичних творів(мотив, фраза, речення, проста двочасна форма. Відрізняє форму рондо, варіацій. Чисто інтонує, читає ноти з листа п'єс, творів програми 2-3 року навчання. Вміє підбирати простий акомпанемент до знайомих мелодій. Створює нескладні мелодії на заданий темп, ритм, програмний текст. Вміє записати одноголосний музичний диктант. Розуміє та спілкується в навчанні держаною мовою.
4. Музично-виконавська компетентність	Формування ігрового апарату, навички основних засобів звуковидобування. Гра на інструменті в межах, передбачених програмою з спеціальності , фаху. Основні аплікатурні принципи, динаміка звуку, розвиток музичного слуху, уявлення та навички володінням музичної інтонації. Відтворення програмних мистецьких творів різних напрямків з особистим проявом емоцій та музичної виразності.	Демонструє організований ігровий апарат, достатньо розвинений. Володіє культурою звуковидобування відповідно до характеру твору, динамічного плану та художнього образу. Слуховий контроль виявляє. Під час гри застосовує визначених засобів виразності - динаміка, тем, точні ритмічні формули, тримає форму, володіє достатнім набором технічних прийомів. Виконує твори згідно своїх музичних здібностей.

5.Компетентність колективної взаємодії в мистецтві	Виконання програмних творів в ансамблі з викладачем, з партнером, в інструментальних ансамблях малої та великої форми, хоровому колективі, оркестрі тощо. Напрацювання свідомої відповідальності, своєї ролі, ролі кожного учасника колективу будь-якої форми та кількості учасників, за досягнення спільної художньої мети, цілі спільного результату колективу, як єдиного музичного організму. Вміння працювати в колективі, та успішно вирішувати спільні завдання.	Грає в інструментальному дуєті, в ансамблі з учнями свого фаху або з учнями інших фахових дисциплін, Вміє гармонійно вписуватися в хоровий колектив. Координує власні дії, вміє пристосовуватися до загального звучання, слухати себе та партнерів ансамблю, допомагати колективу свої відповідальним відношенням до справи. Демонструє розуміння своєї ролі в виконавському колективі, відповідальний за загальний результат всього колективу.
6.Компетентність з публічного музичного виступу.	Формування в учнях артистизму, контролю над емоціями, керування своїм станом під час публічних виступів. Психологічна готовність до демонстрації своїх досягнень, навичок, вмінь. Формування навичок етикет по відношенню до слухачів, естетики зовнішньої вигляду та поведінки під час публічних виступів.	Вміє виступати перед публікою. Вміє контролювати свій психологічний стан під час виступів, намагається донести до слухачів зміст творів, які виконує, грає не формально. Виконавець має гарний, охайний, сценічний вигляд, який прикрашає виступ та не заважає під час виступу.

9.3. Конкретні очікувані результати навчання учнів, які відображають набуття ними компетентностей, визначених Освітньою програмою, визначаються навчальними програмами дисциплін (предметів).

9.4. **Зміст (цілі) навчання** Освітньої програми конкретизується в Навчальному плані, який схвалюється педагогічною радою та затверджується керівником мистецької школи.

10. Перелік освітніх компонентів: нормативний зміст освіти

10.1. Нормативний зміст Освітньої програми елементарного підрівня з музичного мистецтва, інструментальні класи (фортепіано, скрипка, гітара, баян, акордеон, домра, балалайка, цимбали, сопілка, флейта, кларнет, саксофон, ксилофон, труба, синтезатор, електрогітара, ксилофон, барабани) складається з **інваріантного складника** (обов'язковий предмет) та **варіативного** (не є обов'язковим).

Вони становлять єдиний **комплекс освітніх компонентів**, опанування яких забезпечує досягнення нормативних результатів навчання.

10.2. Інваріантний складник змісту початкової освіти елементарного підрівня – це **мінімальний нормативний складник**, який **не може** бути **меншим** встановленого обсягу і повинен охоплювати весь спектр освітніх компонентів, визначених типовою освітньою програмою.

Варіативний складник спрямований на **забезпечення індивідуального підходу**, тобто: індивідуального темпу здобуття освіти, поглиблення фахових компетентностей, забезпечення права вибору освітніх компонентів відповідно до інтересів та потреб дитини та використовується для:

- запровадження факультативів, навчальних дисциплін за вибором, що розширюють компетентності за обраним фахом, або з інших інструментів, видів мистецтва;
- підсилення навчальних дисциплін інваріантного складника;
- репетицій, підготовки до конкурсів, інших публічних виступів, створення
- концертних програм тощо.

Рішення про **розподіл варіативних годин** приймається з урахуванням профільного спрямування, кадрового забезпечення, матеріально-технічної бази школи, а також бажання учнів.

10.3. Елементарний підрівень освітньої програми «Музичне мистецтво» початкової мистецької освіти елементарного підрівня складається з **4 інваріантних та 1 вибіркового компонентів**, з розрахунку 35 навчальних тижнів на навчальний рік.

Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, предмети)	Кількість навчальних годин		Всього годин	Форми підсумкового контролю
	1й - 2й рік навчання	3й - 4й рік навчання		
Обов'язкові компоненти - ІНВАРІАНТНА частина				
ФАХ	70	140	210	Екзамен у формі публічного виступу
Музична грамота та практичне музикування	70	70	140	Контрольний урок
Бесіди про мистецтво	0	70	70	Контрольний урок
Інструментальний ансамбль (оркестр) / хор (колективне музикування)	70	140	210	Контрольний урок у формі публічного виступу
Вибіркові компоненти - ВАРІАТИВНА частина				
Індивідуальні уроки: основи імпровізації, читання нот з листа, інструментальний ансамбль з викладачем, додатковий музичний інструмент, постановка голосу, Групові уроки: ансамблі малої та великої форми, ритміка,	140	70	210	Контрольний урок

постановка концертних номерів, ансамбль, сольний спів (для класу бандури),				
Всього годин:	350	490	840	

10.4. Кількість концертмейстерських годин для забезпечення освітнього процесу визначається за потребою з розрахунку 1,0 навчальної години на тиждень на одного учня під час індивідуального уроку в класі скрипки, домри, ксилофону, флейти, кларнету, балалайки, сопілки, цимбалів, під час уроку інструментальних ансамблів в класі скрипки, домри, духових інструментів тощо.

11. Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти.

11.1. Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

- кадрове забезпечення освітньої діяльності;
- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;
- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;
- якість проведення навчальних занять;
- моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей).
- моніторинг якості освітнього процесу.

12. Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

- 12.1. оновлення методичної бази освітньої діяльності;
- 12.2. оновлення матеріально-технічної бази Школи;
- 12.3. контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- 12.4. моніторинг сучасного соціально середовища та психологічного клімату закладу;
- 12.5. створення умов для реалізації творчих програм, заходів, планів учасників навчального процесу, для успішної реалізації творчого потенціалу учнів, викладачів;
- 12.6. створення мотивації для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

13. Прикінцеві положення

13.1. Освітня програма Школи та перелік освітніх компонентів, що передбачені цією освітньою програмою, оприлюднюються на веб-сайті Школи або на веб-сайті Засновника в особі Харківської міської ради.

13.2. На основі цієї Освітньої програми, Школа складає, ухвалює та затверджує Навчальний план року, що конкретизує організацію освітнього процесу

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

Освітньої програми з музичного мистецтва «елементарного підрівня»

ІНСТРУМЕНТАЛЬНІ КЛАСИ

(фортепіано, скрипка, гітара, баян, акордеон, домра, балалайка, цимбали, сопілка, флейта, кларнет, саксофон, ксилофон, труба, синтезатор, електрогітара, барабани)

Освітні компоненти	Кількість навчальних годин на тиждень (рік)				Кількість навчальних годин на весь термін навчання
	1-й рік навчання	2-й рік навчання	3-й рік навчання	4 рік навчання	
ІНВАРІАНТНА ЧАСТИНА (Обов'язкові дисципліни)					
ФАХ (Музичний інструмент)	1	1	2	2	210
Музична грамота та практичне музикування	1	1	1	1	140
Бесіди про мистецтво	0	0	1	1	70
Колективне музичення (хор, оркестр, інструментальний ансамбль)	1	1	1	1	140
Обсяг навчального навантаження на 1 учня на тиждень (рік)	3 (105)	3 (105)	5 (175)	5 (175)	560
ВАРІАТИВНА ЧАСТИНА (Вибіркові компоненти)					
Вибіркові компоненти* згідно змісту Варіативної частини на тиждень (рік)	2(70)	2(70)	2(70)	2(70)	280
Разом на тиждень (на рік)	5 (175)	5 (175)	7 (245)	7 (245)	840

Зміст варіативної частини:

Індивідуальні уроки:

Основи імпровізації, Читання нот з листа, Інструментальний ансамбль з викладачем, Додатковий музичний інструмент, Постановка голосу, Музична грамота та практичне музикування,

Групові уроки:

Ансамблі (малої та великої форми), Постановка концертних номерів, Ритміка, Сценічний рух.